MIRACLES, MIRACLES EVERYWHERE

א.

מאי חנוכה דתנו רבנן בכ״ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול ולא היה בו אלא להדליק יום אחד נעשה בו נס והדליקו ממנו שמונה ימים לשנה אחרת קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה

מאי חנוכה - על מיזה נס קבעוה: בחותמו - בהמנע וחתום בטבעתו והכיר שלמה נגעו בו: ה״ג ועשאום ימים טובים בהלל והודאה - לא שאסורין במלאכה שלא נקבעו אלא לקרות הלל ולומר על הנסים בהודאה:

What is Chanukah? The rabbis taught that from the twenty-fifth day of Kislev are eight days of Chanukah during which one cannot eulogize nor fast. Because when the Greeks entered the Temple they defiled all of the oil. When the Chashmonaim strengthened and overpowered them, they could find only one jug of oil that still had the *Cohen Gadol*'s seal intact. There was only sufficient oil to light for one day, but a miracle occurred and it remained alight for eight days. The following year they established it as a festival for *Hallel* and thanks.

Rashi: **What is Chanukah?** For which miracle do we establish it? **With the seal**: hidden and sealed with his ring and they recognized that they had not touched it. **And they established it as a festival for Hallel and thanks**: not that they were forbidden in work as they were set only to read Hallel and to say Al Hanissim in the Thanks.

(*Shabbat* 21b).

ב.

עַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת וְעַל הַנֶּחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה

.בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶן יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתָךְ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה, בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים, עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם: רַבְתָּ אֶת רִיבָם דַּנְתָּ אֶת דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה.וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת

הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת-מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל.

For the miracles, and for the salvation, and for the strength, and for the victories, and for the wars that You performed for our fathers in those days in this time.

In the time of Mattityahu the son of Yochanan the *Cohen Gadol* the Chashmonai, and his sons, when the wicked Greek kingdom rose against Your people Israel, to make them forget Your Torah, and draw them away from Your will, You mercifully stood up for them in their time of need. You fought their fight, judged their claim, and took revenge for them. You gave the strong into the hands of the weak, the many into the hands of the few, the impure into the hands of the pure, the wicked into the hands of the righteous, the tyrants into the hands of those who keep Your Torah. You made a great name for Yourself in the world, and a great victory for Your people. Afterwards, Your children came to Your house, cleaned up Your sanctuary, purified Your Temple and lit lights in Your courtyard. They established these eight days of Chanukah to thank and praise Your great name.

ג.

אמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרבי תנחום נר של חנוכה שהניחה למעלה מכ׳ אמה פסולה כסוכה וכמבוי: ואמר רב כהנא דרש רב נתן בר מניומי משמיה דרב תנחום מאי דכתיב והבור רק אין בו מים ממשמע שנא׳ והבור רק איני יודע שאין בו מים אלא מה ת״ל אין בו מים מים אין בו אבל נחשים ועקרבים יש בו:

Rav Cahana said that Rav Natan bar Minyomi explained in the name of Rav Tanchum: A Chanukah light placed higher than twenty amot is disqualified. Rav Cahana said that Rav Natan bar Minyomi explained in the name of Rav Tanchum: Why does it say, "The pit was empty there was no water in it" (*BeReishit* 37:24)? As it says that the pit was empty, can I not deduce that there was no water in it? Why does it say that there was no water? There was no water, but there were snakes and scorpions.

(*Shabbat* 21b-22a).

ד.

תנו רבנן נפל לגוב אריות אין מעידין עליו לחפורה מלאה נחשים ועקרבים מעידין עליו רבי יהודה בן בתירא אומר אף לחפורה מלאה נחשים ועקרבים אין מעידין עליו חיישינן

If he fell into a pit of lions, they cannot give witness that he definitely died, but if he fell into a pit of snakes and scorpions, they can give witness that he is dead.

(*Yevamot* 121a)

ת״ר מעשה באחד שמתה אשתו והניחה בן לינק ולא היה לו שכר מניקה ליתן ונעשה לו נס ונפתחו לו דדין כשני דדי אשה והניק את בנו אמר רב יוסף בא וראה כמה גדול אדם זה שנעשה לו נס כזה א״ל אביי אדרבה כמה גרוע אדם זה שנשתנו לו סדרי בראשית

There was a case of a man whose wife died, leaving him a son to nurse. He did not have enough money to pay a wet-nurse; a miracle occurred and he grew breasts and breast-fed his son. "Rav Yosef said, 'Come and see how great this man was that such a miracle happened for him.' Abaye said, 'On the contrary, how bad it was that the natural order had to be changed for him'.

(*Shabbat* 53b)

איכא למידק למה קבעו שמנה ימים דכיון דשמן שבפך היה בו כדי להדליק לילה אחת ונמצא שלא נעשה הנס אלא בשבעה לילות. וי״ל שחילקו שמן שבפך לשמנה חלקים ובכל לילה היו נותנים במנורה חלק אחד והיה דולק עד הבוקר ונמצא שבכל הלילות נעשה נס. ועוד י״ל שלאחר שנתנו שמן בנרות המנורה כשיעור נשאר הפך מלא כבתחלה וניכר הנס אף בלילה הראשונה. אי נמי שבליל ראשון נתנו כל השמן בנרות ודלקו כל הלילה ובבוקר מצאו הנרות מלאים שמן וכן בכל לילה ולילה:

We have to consider why did they establish it for eight days as there was enough oil for one night, and therefore the miracle was only for seven nights. And we could say that they divided the oil in the jug into eight parts and each night they put one part in the Menorah and it lit until the morning and therefore each night there was a miracle. Additionally we could say that after they put the oil in the lights of the Menorah according to the value the jug stayed full as at the beginning and they say a miracle on the first night. Or on the first night they put all of the oil in the candle and it lit the whole night and in the morning they found the candles full of oil and so it was each night.

(*Beit Yosef* on *Tur*, *Orach Chayim*, 670).